

Hans Strandlund

Till
Regionstyrelsen för kännedom
Regionfullmäktige för kännedom

Granskning inköpsnämnden 2021

Inköpsnämnden är en gemensam nämnd mellan Region Sörmland och Region Västmanland. Region Sörmland är värdregion och den gemensamma nämnden ingår i denna regions organisation. Inköpsnämnden ansvarar för all upphandlings- och inköpsverksamhet, exklusive den upphandling av förbrukningsvaror som utförs av den gemensamma varuförsörjningsnämnden, för de båda parterna.

Revisorerna i Region Sörmland har förmedlat revisionsrapporter rörande inköpsnämnden 2021. Revisorerna i Västmanland har vid sitt revisionsmöte 2022-04-08 beslutat att överlämna rapporterna till regionstyrelsen och regionfullmäktige i Region Västmanland för kännedom och beaktande.

FÖR REGIONENS REVISORER

Hans Strandlund
Ordförande

Elisabeth Löf
Revisor

För kännedom

Inköpschef
Ann-Sofie Lillberg
Regiondirektör
Jan Grönlund
Ekonomidirektör
Nicholas Prigorowsky
HR-direktör
Kajsa Fisk
Revisorerna i
Region Västmanland

Inköpsnämnden

Granskningsrapport för Inköpsnämnden år 2021

Av bifogad rapport framgår de iakttagelser som gjorts i den årliga granskningen av Inköpsnämnden 2021. Revisorerna kommer att redovisa dessa iakttagelser och sina synpunkter vid genomgången med nämnden den 9 juni 2022.

Revisorerna begär inget svar på rapporten, utan redovisningen för nämnden ska ge svar på eventuella frågor.

Vid genomgången kommer revisorerna även att ta upp Revisionsdialog, som planeras äga rum även kommande höst.

Gustaf Wachtmeister

Ordförande

Torgerd Jansson

Vice ordförande

Årsgranskning för inköpsnämnden år 2021

Sammanfattning

Bedömningen är att verksamheten har bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut. Vi bedömer att nämnden har en tillräcklig intern styrning och kontroll av verksamheten.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning per 31 december 2021. Revisionens granskning har inte visat på några väsentliga felaktigheter.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

Rekommendationer

Efter årets granskning rekommenderar vi fortsatt nämnden att komplettera målen med mätbara indikatorer för samtliga perspektiv. Detta för att möjliggöra en bättre bedömning av måluppfyllelsen.

Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna ska, enligt kommunallagen årligen granska och pröva om styrelser, nämnder och beredningar säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Styrelser, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig styrning och intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Iakttagelser i 2020 års granskning

Revisorernas bedömning var att nämndens bokslut i stort var upprättat i enlighet med gällande bokslutsinstruktioner, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt att god redovisningssed tillämpats. Nämndens verksamhetsberättelse gav i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning. Verksamheten hade bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut. Den interna kontrollen bedömdes sammantaget som tillräcklig och räkenskaperna som rättvisande.

Revisorerna deltog vid inköpsnämndens sammanträde 22 april 2021 och redovisade då sina iakttagelser och synpunkter utifrån den rapport som lämnats för årsgranskningen. Revisorerna lyfte bland annat utvecklingsbehov kring mätbara indikatorer för samtliga perspektiv för bedömning av måluppfyllelse samt erfarenheter och aktuellt läge i verksamheten med anledningen av rådande pandemi.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med revisorernas granskning är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av nämnden. Revisorernas samlade bedömning delges regionfullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan i samband med att regionens samlade årsredovisning behandlas.

Granskning har under året skett enligt den revisionsplan som upprättats av revisorerna i samråd med regionfullmäktiges presidium. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år för alla nämnder. Inriktningen är att för varje nämnd och styrelse översiktligt granska och bedöma om:

- ✓ Styrelsen/nämnden har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten, samt om verksamheterna klarar att genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser
- ✓ Styrelsen/nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll säkerställer en ändamålsenlig och ekonomiskt effektiv verksamhet

Årsgranskningen i denna rapport redogör för de iakttagelser som gjorts vid den grundläggande granskningen. PwC har på uppdrag av revisorerna utfört stora delar av den grundläggande granskningen och rapporten finns som bilagor till denna årsgranskning. Vi har också granskat och bedömt om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt om delårsrapport och verksamhetsberättelse är upprättad i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och regionens anvisningar.

Ansvarig nämnd och avgränsning

Granskningen avser inköpsnämnden under 2021

Revisionskriterier

Vår bedömning av nämndens ansvarsutövande utgår bland annat från:

- ✓ Kommunallagen
- ✓ Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- ✓ Fullmäktiges reglemente för nämnden
- ✓ Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- ✓ Fullmäktiges reglemente för planering och uppföljning
- ✓ Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- ✓ Regionstyrelsens anvisningar
- ✓ Regionens interna regler

Metod

Den grundläggande granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Revisionen tar löpande del av verksamhetsplaner, samtliga månadsrapporter och protokoll från respektive nämnd. Bevakning sker också av eventuella förändringar i nämndens styrande dokument, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner och uppföljning av tidigare års granskningar. Dessutom summerar vi iakttagelser från eventuella fördjupade granskningar och uppföljningar av tidigare granskningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde under året.

Granskningen omfattar också om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med granskning av regionens delårs- och årsbokslut. Granskningen syftar till att pröva om nämndens verksamhetsberättelse ger en rättvisande bild av ställning och resultat 31 december 2021. Regionens samlade balansräkning kommer att redovisas i regionens årsredovisning. För respektive verksamhet har en saldolista med balanskonton som fortfarande går att följa på verksamhetsnivå varit underlag för vår granskning av ställningen vid årsskiftet.

Revisorerna har under året tagit del av den oberoende utvärdering av Region Sörmlands arbete under covid-19-pandemin som behandlats av regionstyrelsen (RS april § 63/21). Vi har inte funnit skäl att göra någon fördjupad granskning kring regionens ledning och styrning utifrån det vi tagit del av.

Revisorerna träffar samtliga nämnder i Region Sörmland två gånger per år. En träff på våren då vi går igenom slutrapporten över granskningen föregående år. På hösten genomförs sedan Revisionsdialog med samtliga nämnder i anslutning till delårsrapporteringen.

Granskningsanteckningar från PwC har överlämnats till inköpschef för avstämning och kontroll. Synpunkter på anteckningarna har beaktats i rapporten. Rapporten har också kvalitetssäkrats genom att den granskats av annan sakkunnig revisor inom revisionskontoret.

PwC har, på revisorernas uppdrag, även genomfört en fördjupad granskning av hållbara upphandlingar och inköp. Granskningen har delgetts nämnden separat och svar emottogs 23 juni 2022.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden avseende primärvård

Av regionens mål och budget 2021-2023¹ framgår att nämnden har följande uppgifter:

¹ Regionfullmäktige § 153/20 Mål och budget 2021-2023

- ✓ Ansvarar för all upphandling- och inköpsverksamhet, exklusive den upphandling av förbrukningsvaror som utförs av den gemensamma varuförsörjningsnämnden, för de båda parterna
- ✓ Verka för att stärka synsättet på upphandling som en strategisk viktig funktion med uppgift att styra mot bättre affärer
- ✓ Ska i så stor utsträckning som möjligt, verka för sortimentssamordning
- ✓ Utveckla rutiner och system som genom ett gemensamt agerande ger kostnadsmässiga, kvalitativa, affärsmässiga och administrativa fördelar som gagnar både inköpsverksamhet och kärnverksamhet

Av fullmäktiges budget framgår inte ekonomiska förutsättningar för nämnden.

Regionstyrelsen i Sörmland beslutade i september² om projektmedel för att stärka strategiskt inköp.

Vi kan inte finna att regionfullmäktige har beslutat om några ytterligare uppgifter till nämnden under 2021.

Nämndens verksamhet under år 2021

Nämndens styrdokument och protokoll

Nämnden har haft sex protokollförda sammanträden under år 2021. Anmälningssärenden förekommer på nämndens sammanträden.

Vår kommentar

Av bilagan *Översiktlig grundläggande granskning 2021* framgår de iakttagelser som gjorts.

Nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning under år 2021

Vi har granskat formerna för nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning mot reglementet för planering och uppföljning och nämndens protokoll.

Nämnden har under året beslutat om verksamhetsberättelse 2020, kvartalsrapport 2021, delårsrapport 2021 samt verksamhetsplan 2022 inklusive internkontrollplan.

I tabellen nedan finns en sammanställning över hur nämndens ekonomiska resultat och prognos utvecklades under år 2021 i kvartals- och delårsrapportering. Ackumulerat utfall avser verksamhetens kostnader som delas med Region Västmanland.

² Regionstyrelsen § 183/21 Förstärkningar av strategiskt inköp

Ekonomisk rapportering	Ackumulerat utfall	Årsprognos
Kvartalsrapport per mars	-12,1 mnkr	- 46,3 mnkr
Delårsrapport per juli	-26,7 mnkr	- 46,3 mnkr
Slutligt utfall per december	-45,5 mnkr	

Vår kommentar

Nämnden har under året följt regionens reglemente för planering och uppföljning. Granskning av nämndens protokoll visar att kvartalsrapport för mars, delårsrapporten för juli och verksamhetsberättelsen efter årets slut beslutas av nämnden. Lägesrapporter redovisas vid varje sammanträde och bifogas som anmälningsärende. Lämnade prognoser under året är lika med budgeterade kostnader. I årsbokslutet redovisas lägre personalkostnader än budget på grund av vakanser under året samt lägre kostnader för bland annat hyror och resekostnader på grund av pandemin.

Revisionsdialog

Hela inköpsnämnden och revisorerna genomförde en dialog den 21 oktober 2021. Vid dialogen diskuterades bland annat projektet med att stärka det strategiska arbetet, analyser och dialog kring inköp för prioriterade verksamheter för att öka efterlevnaden av lagen om offentlig upphandling, olika IT-stöd i de två regionerna samt erfarenheter under pandemin. Dessutom diskuterades nämndens verksamhet utifrån delårsrapporten för juli månad.

Nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse

Granskning har skett av nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse utifrån reglementet för planering och uppföljning och utgivna anvisningar.

Vår kommentar

Nämnden beslutade om delårsrapporten vid sammanträdet i augusti 2021. Nämnden har rapporterat indikatorer och internkontrollplan.

Den verksamhetsberättelse vi har granskat är den som behandlades till nämndens sammanträde den 11 februari 2022.

Vår kommentar

Granskningen av verksamhetsberättelsen framgår av bilaga 1 och 1.1 till denna rapport.

Den sammanfattande bedömningen är att årsbokslutet är upprättat enligt anvisning. Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande och årsbokslutet är upprättat enligt god redovisningssed.

Bedömningen är att nämnden säkerställer att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

Vår rekommendation är fortsatt att nämnden bör komplettera målen med mätbara indikatorer för samtliga perspektiv, så att en tydligare bedömning av måluppfyllelse kan göras.

Intern kontroll – rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Granskning har skett av rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll och de anvisningar som finns till verksamhetsberättelsen.

Vår kommentar

Nämnden har antagit en internkontrollplan i samband med verksamhetsplan och budget 2021. Internkontrollplanen har avrapporterats i delårsrapporten och i verksamhetsberättelsen. Åtgärder vid avvikelser framgår.

Revisionens granskningar 2021

Nedan görs en kort sammanfattning av de fördjupade granskningar som revisorerna genomfört och avrapporterat under året som berör inköpsnämndens verksamhet. Rapporterna och de svar som har lämnats av nämnd/verksamhet finns tillgängliga på revisionens hemsida.

www.regionsormland.se/revisionen

Granskningar där svar kommit, alternativt inte begärts

Nedan redovisas de granskningar där svar har kommit före det att revisionsberättelsen avlämnas. Respektive granskning presenteras med syfte och iakttagelser i korthet. I kolumnen längst till höger redovisas erhållet svar i korthet.

Granskning	Rapporten omfattar - Revisionens iakttagelser	Kommentarer i lämnade svar från nämnd/verksamheten
Revisorernas bedömning av delårsrapport 2021	Granskning av delårsrapport per juli avseende mål för god ekonomisk hushållning	Inget svar begärt.
Internkontrollgranskning av administrativa system och rutiner, RS och nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet Med inriktning: ✓ Statsbidrag ✓ Behörigheter i Heroma	Granskningen för statsbidragen berörde regionstyrelsen och nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet. För uppföljningen av den tidigare granskningen av behörigheter i Heroma lämnar vi fortsatt rekommendationen att regionstyrelsen säkerställer användaransvaret så att riktlinjen för informationssäkerhet följs.	För att säkerställa användaransvaret i Heroma kommer avvikelser att rapporteras, i de fall det blir känt att inloggningsuppgifter lånats ut till obehörig. Vid behov kan avvikelser skickas vidare uppåt i organisationen.

Granskningar där svar är begärt under 2022

Nedan redovisas de granskningar där svar har begärts efter det att revisionsberättelsen har lämnats.

Förebyggande arbete mot korruption och oegentligheter, RS Svar begärt till 4 maj	Granskningen syfte är att bedöma om regionstyrelsen säkerställer ett strukturerat arbete med att förebygga korruption och oegentligheter och att arbetet sker med tillräcklig styrning och kontroll. Den sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte helt säkerställt ett strukturerat arbete med att förebygga korruption och oegentligheter. Det förebyggande arbetet rör i huvudsak gåvor, representation, inköp/upphandling och jäv. Bedömningen och synen på vad som kan anses vara korruption och oegentligheter behöver vidgas och bli bredare. Av granskningen har också framkommit att det styrande dokumentet som finns på området inte är helt ändamålsenligt, att ansvarsrollerna inte är tydliggjorda, att riskanalyser saknas samt att information/utbildning kan förbättras. I rapporten lämnas ett antal rekommendationer för att stärka det strukturerade arbetet med att förebygga korruption och oegentligheter och att utveckla den interna styrningen och kontrollen.
Arbetslivsinriktad rehabilitering för medarbetare i Region Sörmland, RS och samtliga nämnder Svar begärt från RS till 10 juni	Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna säkerställer arbetsgivaransvaret för arbetslivsinriktad rehabilitering för medarbetare i Region Sörmland. Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen och nämnderna i stort säkerställer arbetsgivaransvaret och att arbetet sker systematiskt. Granskningen visar att HR-specialister finns som professionellt stöd till cheferna. Det finns styrande dokument, arbetssätt, IT-stöd och utbildningar på området. Samarbete finns med företagshälsovården och Försäkringskassan. Bedömningen är att den interna styrningen och kontrollen kan utvecklas då granskningen visar att det saknas systematisk uppföljning om rehabiliteringsarbetet påbörjats och om dokumentationen görs i IT-stödet på det sätt som det styrande dokumentet anger. Det är positivt att utvecklingsarbete pågår med att utveckla statistiken och att planer finns som handlar om att utveckla uppföljningen av sjukfrånvaron, rehabiliteringsprocessen och det systematiska arbetsmiljöarbetet.
Hållbara upphandlingar och inköp, inköpsnämnden Svar begärt till 23 juni	Syftet med granskningen är att ge underlag för att bedöma om inköpsnämnden säkerställer kravställning vid upphandling på ett ändamålsenligt sätt. Granskningen omfattar också om uppföljning sker av ställda hållbarhetskrav med en tillräcklig intern kontroll.

Revisionen

	Den sammanfattande bedömning är att kravställning vid upphandling i allt väsentligt sker på ett ändamålsenligt sätt men att uppföljning av ställda hållbarhetskrav inte helt genomförs med en tillräcklig intern kontroll. Av granskningen framgår att det finns en dokumenterad roll- och ansvarsfördelning för inköp och upphandling vad gäller hållbarhetskrav. Däremot så föreligger det otydligheter när det kommer till inköpsverksamhetens mandat att kunna ställa krav på hållbarhet i upphandlingarna. Uppföljning av att inköp sker i enlighet med de hållbarhetskrav som ställt vid upphandling bör ske med större systematik och spårbarhet för att stärka den interna kontrollen.
IT/informationssäkerhet, RS Nämnderna får rapporten för kännedom med rekommendationen att stärka den interna kontrollen i sina respektive verksamheter Svar begärt till 23 juni från regionstyrelsen	Syftet med granskningen är att ge ett underlag för att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en god intern styrning och kontroll som leder till en ändamålsenlig informationssäkerhet med god uppfyllelse av målen i policyn för informationssäkerhet. Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen delvis säkerställer en god intern styrning och kontroll av IT /informationssäkerhetsarbetet. I rapporten lämnas ett antal rekommendationer för att stärka den interna styrningen och kontrollen och i högre grad säkerställa ändamålsenligheten i informationssäkerhetsarbetet och god uppfyllelse av informationssäkerhetspolicyns mål: ✓ Utvärdera om befintliga resurser för informationssäkerhetsarbetet är tillräckliga för att möta nya hot och risker samt de interna krav och lagkrav som finns ✓ Stärka den interna kontrollen avseende efterlevnad av styrande dokument inom informationssäkerhet. Samt säkerställa att informationssäkerhetschef har mandat att genomföra interna revisioner där brister kan identifieras och påtalas för ansvariga ✓ Fastställa styrande dokument för IT-säkerhetsarbetet som bland annat kan tydliggöra ansvar, krav på åtgärder samt uppföljning av vidtagna åtgärder ✓ Säkerställa att de obligatoriska utbildningarna inom informationssäkerhet genomförs regelbundet och för samtlig personal och förtroendevalda ✓ Skyndsamt upprätta kontinuitetsplaner och regelbundet testa rutiner så att verksamheter, IT-infrastruktur och kommunikation kan fortgå/återgå med minimerad skadeverkan i händelse av avbrott eller allvarlig störning inom IT.

Revisionens uppföljning av tidigare granskningar

Revisionen genomför årligen en strukturerad uppföljning av tidigare genomförda granskningar.

Följande bedömningar har gjorts efter det att uppföljning skett via skriftliga frågor ut i verksamheterna under året för nedanstående granskning som berör inköpsnämndens verksamhet:

Granskning, (genomförd år)	Bedömning efter uppföljning
Intern kontroll avseende hantering av löner m m (2018)	Vår bedömning är att arbetet med kartläggning av löneprocessen har pågått länge och att mycket arbetet är genomfört, men att man inte är "i mål". Dokumenterade delprocesser finns på intranätet. Kartläggning av pensionsprocessen saknas vid tillfället för vår uppföljning men ska göras under 2021. Vi följer det regiongemensamma arbete som pågår med internkontroll. Löneprocessens områden bör finnas med i regionstyrelsens interna kontrollplan för att man ska kunna följa utvecklingen, t ex för signering av utanordningslistor. I uppföljningen framkom att 5% av utanordningslistorna inte signerats i april 2021. Vi föreslår inte någon ytterligare granskning för tillfället utan följer utvecklingen och området.

Revisionen

Ann-Charlotte Adolfsson

Sakkunnig revisor

Bilaga 1	Granskning av årsbokslut 2021 - Inköpsnämnden, PwC
Bilaga 1.1	Översiktlig grundläggande granskning 2021 - Inköpsnämnden, PwC

Granskning av års- bokslut 2021

Inköpsnämnden

Region Sörmland

Projektledare: Susanne Lindberg

Projektmedarbetare: Casper Wessén

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte	3
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Avgränsning och metod	4
2.	Granskningsresultat	5
2.1.	Rättvisande räkenskaper	5
2.1.1.	Resultaträkning	5
2.1.2.	Finansiella mål	5
2.1.3.	Revisionell bedömning	5
2.2.	Verksamhetsberättelse	5
2.2.1.	Iakttagelser och revisionell bedömning	6
3.	Grundläggande granskning	7
3.1.	Bakgrund	7
3.2.	Genomförande	7
3.2.1.	Metod och avgränsning	7
3.2.2.	Genomförd prövning av kontrollmål	7
3.2.3.	Iakttagelser och revisionell bedömning	8
4.	Bilagor	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Region Sörmlands förtroendevalda revisorer granskat inköpsnämndens årsbokslut och verksamhetsberättelse för räkenskapsåret 2021 samt genomfört en översiktlig grundläggande granskning.

Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett underlag för sin bedömning av om årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har årsbokslutet upprättats enligt de anvisningar och rapportmall som tagits fram av regionstyrelsen?

Vi bedömer att årsbokslutet, i allt väsentligt, upprättats enligt de anvisningar och rapportmall som tagits fram.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsbokslutet är upprättat enligt god redovisningssed.

- Säkerställer nämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig (intern styrning och kontroll)?

Vår bedömning är att nämnden säkerställer att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

- Vidtar nämnden tillräckliga åtgärder för att nå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi (måluppfyllelse – ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande verksamhet)?

Vår bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att målen bör kompletteras med mätbarhet för att möjliggöra bedömning kring måluppfyllelse och ifall nämnden vid behov genomför tillräckliga åtgärder.

1. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

1.1. Bakgrund

Revisorerna har bl a till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen 12 kap 2 § avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsredovisningen. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

1.2. Syfte

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar nämndens verksamhetsberättelse upplysning om utfall avseende verksamhet samt ekonomi i enlighet med fastställda riktlinjer?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av inköpsnämnden omfattar:

- Verksamhetsberättelse
- Årsbokslut
- Översiktlig grundläggande granskning

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och regioner. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsbokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsbokslutet inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsbokslutet, d v s den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med Region Sörmlands Revisionskontor. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

1.3. Revisionskriterier

Granskningen av årsbokslutet innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Anvisningar till verksamhetsberättelse och årsbokslut 2021
- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning och bokföring (LKBR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

1.4. Avgränsning och metod

Den granskade verksamhetsberättelsen fastställdes av nämnden den 11 februari 2022. Rapportens innehåll har sakgranskats av divisionscontroller och verksamhetschef.

2. Granskningsresultat

2.1. Rättvisande räkenskaper

2.1.1. Resultaträkning

Resultatet för 2021 är likt budgeten ett nollresultat då kostnaderna fördelas på respektive region. Kostnaderna understiger dock budget med 869 tkr som med 487 tkr avser personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Jämfört med föregående år har kostnaderna totalt ökat med 1 906 tkr varav personalkostnaderna med 6 983 tkr vilket till stor del beror på en omorganisation som genomfördes i oktober 2020.

2.1.2. Finansiella mål

Inköpsnämnden har följande tre finansiella mål för räkenskapsåret 2021:

	Utfall	Målvärde
1) <i>Avvikelse mot budgeterat</i>	Noll	Noll
2) <i>resultat</i>		
3) <i>Samordnade upphandlingar</i>	23 st	30 st (långsiktigt)
4) <i>Möjliggjorda besparingar</i>	98,3 mnkr	75 mnkr

Vilket framgår av ovan uppfylls två av tre finansiella mål.

2.1.3. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2.2. Verksamhetsberättelse

Enligt den mall som bifogats till anvisningar för upprättande av årsbokslut 2021 ska verksamhetsberättelsen innehålla följande sju avsnitt:

- 1) Inledning
- 2) Medborgarperspektivet
- 3) Verksamhetsperspektivet
- 4) Resursperspektivet
- 5) Resultaträkning
- 6) Investeringar
- 7) Intern kontroll

I anvisningarna inför upprättande av verksamhetsberättelse framgår att utöver ovanstående punkter ska även nedan ingå.

- Anställningsstopp för administratörer.

2.2.1. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vid genomläsning av upprättad verksamhetsberättelse noteras att avsnitt 5 *Resultaträkning* likt föregående år saknas men den har dock bifogats som bilaga och ingår därmed. Avsnitt 7 *Intern kontroll* finns inte men Internkontrollplanen avrapporteras på egen bilaga till verksamhetsberättelsen och därmed bedöms intern kontroll ingå.

Den revisionella bedömningen är att verksamhetsberättelsen är upprättad enligt anvisningar och ger en rättvisande bild av årets verksamhet.

3. Grundläggande granskning

3.1. Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar.

Styrelse, facknämnder och beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget bör respektive organ bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

3.2. Genomförande

Granskningen har genomförts för att på övergripande nivå besvara följande frågor:

- Säkerställer inköpsnämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig (intern styrning och kontroll)?
- Vidtar inköpsnämnden tillräckliga åtgärder för att nå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi (måluppfyllelse – ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande verksamhet)?

3.2.1. Metod och avgränsning

Analys av strategisk budget, verksamhetsplaner, uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt protokoll m m. Prövning av ansvarsutövandet sker utifrån 17 kontrollmål. Bedömning av kontrollmålen görs i tillräcklig (grön), till viss del tillräcklig (gul) och otillräckligt (röd).

3.2.2. Genomförd prövning av kontrollmål

Genomförd prövning av kontrollmålen visar att nämnden har nio gröna, sex gula samt två r (ej tillämpliga). Gula kontrollmål presenteras nedan och i bilaga 1 redovisas samtliga mål.

1. Finns mätbara/uppföljningsbara mål för nämndens verksamhet? *Delvis, då indikatorer saknas för verksamhetsperspektivet men finns för Medborgar- och Resursperspektiv (enligt Verksamhetsplan).*
2. Finns mätbara/uppföljningsbara mål för nämndens ekonomi? *Delvis, tre indikatorer finns under Resursperspektiv – Region Sörmland har en stark ekonomi i balans men endast två indikatorer har målvärden enligt VP (Verksamhetsplan).*

3. Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet vid rapporteringen? *Delvis då det inte alltid finns indikatorer som kan mätas.*
4. När nämnden uppsatta mål för verksamheten? *Målvärde finns ej definierade för alla verksamhetsmål. På vissa saknas indicatorsymbol för om målet är uppfyllt eller ej även om det finns målvärde och utfall.*
5. När nämnden uppsatta mål för ekonomin? *Nämnden redovisar en budgetavvikelse på noll kronor vilket innebär att målet om avvikelse utfall/budget är uppnått. Ytterligare ett ekonomiskt mål är uppnått om möjliga besparingar medan målet om samordnade upphandlingar är delvis uppnått enligt nämnden.*
6. Sker en strukturerad värdering av resultat och måluppfyllelse (efter lämnad rapportering)? *Ja, under respektive mål i VB presenteras vad som har genomförts under året. Bedömning och/eller svar på om åtgärderna har utförts för att nå målet saknas dock.*

3.2.3. Iakttagelser och revisionell bedömning

Vår bedömning, utifrån vår översiktliga granskning, är att nämnden har en tillräckligt god intern kontroll och styrning samt god uppföljning och rapportering men att målen bör kompletteras med mätbarhet för att möjliggöra bedömning kring måluppfyllelse.

2022-03-02

Susanne Lindberg
Auktoriserad revisor
Uppdragsledare

Casper Wessén
Projektmedarbetare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Sörmland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 27 juli 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

4. Bilagor

Bilaga 1 Översiktlig grundläggande granskning 2021

Översiktlig grundläggande granskning 2021

Inköpsnämnden
Mars 2022

Uppdrag

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar.

Kommunstyrelse, facknämnder och beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget bör respektive organ bygga upp system och rutiner för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisionsobjekten i denna granskning är Inköpsnämnden.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara på en övergripande nivå följande frågor:

- Säkerställer nämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig (intern styrning och kontroll)?
- Vidtar nämnden tillräckliga åtgärder för att nå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi (måluppfyllelse – ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande verksamhet)?

Metod och avgränsning

Analys av strategisk budget, verksamhetsplaner, uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt protokoll m m. Prövning av ansvarsutövandet sker utifrån 17 kontrollmål. Bedömning av kontrollmålen görs i tillräcklig (grön), till viss del tillräcklig (gul) och otillräckligt (röd).

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning av den grundläggande granskningen/övergripande ansvarsutövande av Inköpsnämnden utifrån våra revisionsfrågor är att:

- Vår bedömning, utifrån vår översiktliga granskning, är att nämnden har en tillräckligt god intern kontroll och styrning samt god uppföljning och rapportering men bör komplettera målen med mätbara indikatorer för att möjliggöra en bättre bedömning kring måluppfyllelse.

Mål och styrning 2021				Eventuella kommentarer/noteringar
1) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges uppdrag?	X			Ja, i protokoll 2020-12-04 § 22/20.
2) Har nämnden antagit en internkontrollplan?	X			Ja, i protokoll 2020-12-04 § 22/20. Avrapporteras i samband med delårsrapport och verksamhetsberättelse 2021.
3) Är planen heltäckande, d v s omfattar den styrelsens/nämndens samtliga verksamheter?	X			Bedöms vara så.
4) Har nämnden antagit en internbudget för sin verksamhet som motsvarar fullmäktiges ram?	X			Regionens budget 2021 anger ingen ram för inköpsnämnden. Driftkostnader delas lika mellan de två samverkande regionerna.
5) Är budgeten heltäckande, d v s omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	X			Bedöms vara så. Resultatbudget (bilaga till verksamhetsplan) redovisar endast totala verksamhetskostnader – bör fördelas på arbetskraft, inköp av tjänster/varor samt övriga kostnader.
6) Finns mätbara/uppföljningsbara mål för nämndens verksamhet?		X		Delvis, då indikatorer saknas för verksamhetsperspektivet men finns för Medborgar- och Resursperspektiv enligt VP (Verksamhetsplan).
7) Finns mätbara/uppföljningsbara mål för nämndens ekonomi?		X		Delvis, tre indikatorer finns under Resursperspektiv – <i>Region Sörmland har en stark ekonomi i balans</i> men endast två indikatorer har målvärden enligt VP.
8) Har nämnden fångat upp och verkställt eventuella särskilda uppdrag från fullmäktige?				E t (Ej tillämpligt)

Uppföljning och rapportering 2021				Eventuella kommentarer/noteringar
9) Sker regelbunden och heltäckande rapportering vad gäller verksamhet?	X			Enligt protokoll sker information från inköpsenhetens inköpschef vid sammanträden samt att rapportering avseende verksamhet finns i kvartalsrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. Kvartalsrapport beslutas 2021-04-22 § 8/21, delårsrapport beslutas 2021-08-29 § 17/21 och verksamhetsberättelse för 2021 beslutas i februari 2022.
10) Sker regelbunden och heltäckande rapportering vad gäller ekonomi?	X			Ekonomisk rapportering med nyckeltal finns i kvartalsrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. Delårsrapporten och verksamhetsberättelsen innehåller en sammanfattning av Covid-19.
11) Fokuserar rapporteringen på måluppfyllelse, resultat och effekter?	X			Ja
12) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet vid rapporteringen?		X		Delvis då det inte alltid finns indikatorer som kan mätas.
13) Får nämnden återrapporering av beslut som fattats på delegation?	X			Redovisning av handlingar som ska anmälas finns i protokollen.

Resultat, aktiva åtgärder och återrapportering till fullmäktige 2021				Eventuella kommentarer/noteringar
14) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		X		Målvärde finns ej definierade för alla verksamhetsmål. På vissa saknas indikatorsymbol för om målet är uppfyllt eller ej även om det finns målvärde och utfall.
15) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		X		Nämnden redovisar en budgetavvikelse på noll kronor vilket innebär att målet om avvikelse utfall /budget är uppnått. Ytterligare ett ekonomiskt mål är uppnått om möjliga besparingar medan målet om samordnade upphandlingar är delvis uppnått enligt nämnden.
16) Sker en strukturerad värdering av resultat och måluppfyllelse (efter lämnad rapportering)?		X		Ja, under respektive mål i VB presenteras vad som har genomförts under året. Bedömning och/eller svar på om åtgärderna har utförts för att nå målet saknas dock.
17) Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?				E t - måluppfyllelse är relativt god och positivt resultat varför särskilda åtgärdsplaner eller liknande ej varit aktuellt.

Kommentar/sammanfattande bedömning:

Vår bedömning, utifrån vår översiktliga granskning, är att nämnden har en tillräckligt god intern kontroll och styrning samt god uppföljning och rapportering men bör komplettera målen med mätbara indikatorer för att möjliggöra en bättre bedömning kring måluppfyllelse.